

<https://etidning.hd.se/2841/nordvastra-skanes-tidningar/489441/2022-01-22/25808471/kronika>

KRÖNIKA

Därför mobiliserar försvaret i Höganäs. Petter Larsson om hur kampanjen för Nato bokstavligen rullat in i svenska städer i veckan.

I tisdags svepte krigets vindar in över Höganäs. Fyra av arméns bilar och ett tjugotal soldater med automatvapen dök upp på cirkusplatsen i hamnen.

Där gör de naturligtvis ingen som helst militär nytta. Men det är heller inte syftet.

Precis som med den större mobiliseringen på Gotland är det ett slags uppvisning. Den är delvis riktad till Ryssland, en markering av att Sverige faktiskt har ett försvar. Den är även riktad till allmänheten, som ska förstå att det är viktigt att vi har denna armé. En psykologisk bearbetning för ökade militära anslag.

Det finns idag inget trovärdigt krigshot separat mot Sverige – vilket ju är tur, eftersom svensk militär saknar förmågan att slå tillbaka mer än ett extremt begränsat anfall. Det som däremot finns är en hungrig försvarsmakt som vill visa att den behövs. De senaste åren har Sverige rustat upp rejält. Regeringen räknade i höstas med att den nya höjningen av försvarsanslagen med 40 procent de närmaste fem åren innebär en 85-procentig ökning från 2014.

Försvaret måste alltid anpassas till ett försämrat säkerhetsläge, men det finns väl knappast en enda del av den offentliga apparaten som sett en sådan pengarullning. Allra minst den underdimensionerade sjukvården vars dödliga brister pandemin avslöjat. Men det finns förmodligen ingen övre gräns, om militärerna själva får önska. Det som också finns är en Nato-kramande borgerlighet, till vilken SD anslutit sig, som nu tar chansen att flytta fram positionerna. De tänker sig säkert inte att Sverige hux flux skulle ansöka om medlemskap, utan idén är snarare att vänja den svenska opinionen vid tanken.

Just nu är det en "Nato-option" de vill ha, det vill säga att regeringen uttalar att man kanske någon gång kan tänka sig att gå med i militäralliansen. I sak är det trams. Det valet har Sverige alltid, så att uttala det ändrar ingenting. Men det skulle föra oss ännu ett litet retoriskt steg närmare Nato, vilket är det borgerliga syftet.

Lägg till medier som tycker det är upphetsande att dag ut och dag in visa stridsvagnar på Gotland och intervju diverse experter som nästan alla är knutna till försvarsmakten. Det vi ser är den psykologiska uppbyggnaden inte för ett krig, utan för en upprustning och på sikt för ett Nato-medlemskap.

Det slags analytiska tänkande kring geopolitik och olika länders intressen som trots allt existerade under kalla kriget har ersatts av en politisk-medial moralisk dramaturgi, där ett ondsint maktgaleit Ryssland med vapenhot försöker diktera sina goda grannars politik och kanske roffa åt sig Gotland.

Den som invänder riskerar att kallas Putinkramare, illojal och nyttig idiot och anklagas för att sprida rysspropaganda. Det drabbade Johan Croneman i veckan (Dagens

Nyheter 18/1), när han ifrågasatte den ensidiga mediebilden. Sådana angrepp är också en del av den krigsupphetsning, som kräver att alla ska sluta upp kring en nationell linje.

Jag menar tvärtom: när allvarliga saker står på spel är det extra viktigt med olika perspektiv. Risken är annars att vi gör oss kollektivt dummare än vi är.

Att erkänna att Ryssland har ett starkt intresse av att bromsa Natos expansion österut, eftersom det upplever sig inringat av fiender, innebär inte att man sympatiserar med dess krav på buffertzoner. På samma sätt har naturligtvis länder som Ukraina ett begripligt och legitimt intresse av att gå med i Nato, precis som de baltiska och östeuropeiska staterna hade efter murens fall.

Tyvär skulle ett svenskt (och finskt) medlemskap därför snarare försämra än förbättra säkerhetsläget i Sverige och Europa. Ryssland skulle se sig ännu mer pressat och tvingas att rusta upp även längs den finska gränsen. Deras missiler och bombflyg skulle riktas också mot svenska städer.

Inte heller gynnar det en mer verklighetsförankrad bild att enbart – om än med rätta – lyfta fram de ryska folkrättsbrotten och den militära aggressionen i Ukraina och Georgien och ställa dem i kontrast till ett änglalikt Nato.

Nato bombade Serbien. Nato-trupper deltog i ockupationen av Afghanistan. Nato med vänner bombade Libyen och Natos högsta höns, USA, invaderade Irak med stöd av andra Nato-medlemmar.

Även om jag själv stödde Libyenkriget, så handlade det i samtliga fall om tvivelaktiga anfallskrig och framförallt angreppen mot Irak och Afghanistan blev enorma katastrofer med hundratusentals döda, miljoner på flykt och efterverkningar som vi ännu lever med.

Poängen är att Ryssland inte är det enda land som bedriver politik med vapen i hand och att man kan vara rätt säker på att Sverige med ett Nato-medlemskap riskerar att dras in i fler krig som vi inte har valt själva.

Det är i detta hårda geopolitiska landskap Sverige har att navigera, dessutom med den nyvunna insikten att Natos mäktigaste medlemsland om tre år åter kan styras av en högerextremist.

Att i en sådan situation bevara den lilla, lilla handlingsfrihet som alliansfriheten innebär är nog inte det sämsta man kan göra.

PETTER LARSSON